

Groningen progressief met energie stad voor iedereen

collegeprogramma
2010 - 2014

van de partijen
PvdA / Groenlinks / SP / D66

inhoud

Inleiding

Groningen, progressief met energie

Stad voor iedereen

Aantrekkelijk, duurzaam, solidair, betrokken

Beleidsprogramma

Cluster Werken

Duurzaam vestigingsklimaat (City of talent)

Regionale en (inter)nationale samenwerking

Werk en inkomen

Cluster Wonen

Wonen

Cluster Leven

Leefomgeving

Verkeer

Welzijn en zorg

Onderwijs en jeugd

Cultuur en sport

Veiligheid

Cluster De eigen organisatie

Financiën

Nieuw idee

inleiding

Groningen, progressief met energie

Stad voor iedereen

Groningen is een progressieve stad vol energie. Een stad van 187.000 stad-jers zelf, waarvan maar liefst zo'n 30.000 studenten. En ook dé stad voor de inwoners van de wijde regio. Dagelijks reizen tienduizenden mensen vanuit de regio naar onze stad op en neer. Voor school, werk, studie of voor een bezoek aan het ziekenhuis, de binnenstad of een voorstelling. En als derde is Groningen ook steeds meer de stad voor toeristen, dagjesmensen en congresgangers. Groningen is kortom een aantrekkelijke stad voor iedereen.

Een stad voor iedereen, ook in de zin dat iedereen erbij hoort. Een stad waar we om elkaar geven en om elkaar denken en waar we extra aandacht schenken aan mensen die dat nodig hebben. Een stad voor iedereen is ook een stad ván iedereen. Dat wil zeggen een stad waarin iedereen actief wordt uitgenodigd mee te denken, mee te praten en mee te doen; een stad waarin alle meningen tellen en met een open en transparant bestuur. En – ten slotte – een stad voor iedereen is ook een stad voor volgende generaties. Een duurzame stad dus.

Groningen zal in de komende jaren blijven groeien. We verwachten meer inwoners, meer studenten en nog meer dagelijkse mobiliteit. Tegelijk verwachten we dat we als stad door de economische crisis in de komende jaren minder te besteden zullen hebben en er ook op andere manieren gevolgen van zullen ondervinden. De opdracht voor het nieuwe stadsbestuur is ervoor te zorgen dat Groningen - juist in die omstandigheden - de progressieve en energieke stad voor iedereen blijft en de betekenis houdt die 'iedereen' er zoekt. Sterker nog, we willen er nog een schepje boven op doen. Energiek en vooruitstrevend. Dat is de beste manier om de uitdagingen waar we voor staan aan te gaan.

De uitdagingen zijn stevig. De collegepartijen PvdA, GroenLinks, D66 en SP pakken ze op. Vertrouwend op en overtuigd van de kracht van de stad en de stad. In ons collegeprogramma voor de periode 2010 - 2014 zijn vier thema's richtinggevend:

- 1) Aantrekkelijk
- 2) Duurzaam
- 3) Solidair
- 4) Betrokken

1) Aantrekkelijke stad

Groningen is een aantrekkelijke stad. Voor jong en oud. Voor mensen die er wonen, werken of studeren; voor ondernemers, wetenschappers, cultuurliefhebbers, toeristen en andere bezoekers. Die aantrekkelijkheid willen we behouden en verder vergroten. Hoe meer we te bieden hebben, hoe beter de voorwaarden voor economische, sociale en culturele vitaliteit, noodzakelijk voor de stad en voor de stadjes. Om aantrekkelijk te blijven is het nodig te blijven investeren in een bruisende binnenstad, in gevarieerde en aantrekkelijke wijken, in bereikbaarheid, onderwijs en woningbouw. En in een schone en veilige leefomgeving en in sociale cohesie.

2) Duurzame stad

Wij willen dat Groningen zo duurzaam mogelijk wordt en doet. Duurzaamheid heeft te maken met het gebruik van energie en grondstoffen, met de inrichting en de kwaliteit van de leefomgeving, met hoe we ons verplaatsen... Duurzaamheid raakt alle beleidsterreinen. En het gaat ook om hoe onze keuzes uitpakken voor mensen elders in de wereld.

We geven duurzaamheid een prominente plek in al ons beleid. Bij alle toekomstige stedelijke ontwikkelingen is duurzaamheid het uitgangspunt. Zo werken we aan een duurzamer wereld. Tegelijkertijd stimuleren we zo de ontwikkeling van nieuwe kennis en innovatieve oplossingen, die ook in andere (economische) zin voor onze stad van betekenis kunnen zijn.

3) Solidaire stad

Groningen is vanouds een stad waarin de inwoners om elkaar geven en aan elkaar denken. Dat blijkt ook uit het niveau van onze sociale voorzieningen en uit wat we doen in buurten die een extra steuntje nodig hebben. In tijden van bezuinigingen zorgen we dat iedereen kan blijven meedoen in de samenleving en bevorderen we de solidariteit en de verbindingen tussen alle mensen in onze stad.

4) Betrokken stad

Groningen is een stad voor iedereen. En ook een stad ván iedereen. Een stad die we niet alleen vanuit het stadhuis gaan besturen, maar steeds vaker, eerder en meer gezamenlijk met de mensen om wie het gaat. We vinden het erg belangrijk dat mensen meer zeggenschap krijgen over hun leefomgeving en wat er verder in de stad gebeurt. Meer zeggenschap en merkbare invloed leidt ertoe dat mensen zich niet onverschillig afwenden, maar zich juist meer betrokken zullen voelen. Betrokken bij hun buurt, hun burens en de stad. Want zeggenschap en verantwoordelijkheid gaan hand in hand.

We gaan experimenteren met vormen van concrete zeggenschap in eigen buurt of wijk.

Meer zeggenschap betekent niet vanzelf ook steeds krijgen waar je om vraagt, want altijd zullen er verschillende belangen moeten worden afgewogen. Het gaat dus ook om openheid en transparantie.

Met 'betrokken stad' doelen we ook op de betrokkenheid tussen stad en regio. Die betrokkenheid krijgt onder meer gestalte in het samenwerkingsverband Regio Groningen-Assen. De stad Groningen is op allerlei terreinen, op alle niveaus verbonden met de regio: werken, wonen, mobiliteit, voorzieningen, groene ruimte. Door de voorziene bevolgingskrimp in de plattelandsgebieden krijgt die betrokkenheid en wederzijdse afhankelijkheid in de komende jaren extra betekenis. Dat vereist nog meer samen optrekken.

Efficiënte stad

Het laatste thema dat we hier benoemen is de efficiency in onze eigen bedrijfsvoering. Het is geen inhoudelijk thema, daarom stond het niet in het lijstje hierboven. Maar het is wel een belangrijk thema. Nu we als gemeente ons werk moeten doen met minder geld, is het extra belangrijk dat we efficiënt werken. Daartoe zullen we de eigen organisatie van de gemeente intensief en structureel tegen het licht houden. Efficiënter werken dient twee doelen: het is goedkoper en het komt de kwaliteit van de dienstverlening ten goede.

De hier gepresenteerde thema's geven gezamenlijk richting aan ons beleid voor de komende vier jaar, waarmee we energiek en vooruitstrevend vorm geven aan onze opdracht om Groningen nog aantrekkelijker, duurzamer, soldidairder en betrokkener te maken.

beleidsprogramma

2010 - 2014

Op de volgende bladzijden presenteren we de hoofdlijnen van ons beleidsprogramma voor de komende vier jaar. We geven daarin op de verschillende beleidsterreinen vorm aan de vier thema's: aantrekkelijk, solidair, duurzaam en betrokken. Ons beleid hebben we geclusterd als volgt: werken, wonen, leven en besturen.

In een collegeprogramma gaat het vooral om de hoofdlijnen, het is niet een in detail en op alle terreinen uitgewerkt beleidsprogramma (dat gebeurt in de jaarlijkse begrotingen en in afzonderlijke beleidsdocumenten). Dit neemt echter niet weg dat we in dit collegeprogramma soms wel meer in detail op onderwerpen ingaan. Dit betreft dan beleidsonderwerpen waarbij we nieuwe accenten leggen of zaken waarover we nu reeds concrete afspraken wilden maken.

De gemeente doet veel meer dan wat we op de volgende bladzijden beschrijven. In beginsel geldt voor alles wat hier niet aan de orde komt, dat het nieuwe college het lopende beleid voortzet. Waarbij het nieuwe college uiteraard op de gebruikelijke momenten in de beleidscycli - en in interactie met de raad - nieuwe accenten zal plaatsen.

In het laatste hoofdstuk schetsen we het financieel perspectief voor de komende vier jaar. Op basis van de nu beschikbare informatie over de op handen zijnde rijksbezuinigingen verwachten we in de periode 2010 - 2014 in totaal 40 miljoen te moeten bezuinigen om onze begroting sluitend te krijgen. Uit de door het vorige college geïnventariseerde bezuinigingsmogelijkheden hebben wij keuzes gemaakt voor bezuinigingen van in totaal 46 miljoen euro. We bezuinigen meer dan nodig om het tekort op te lossen, omdat we ook ruimte willen creëren voor onze nieuwe beleidsambities.

cluster WERKEN

Onderdelen

- Duurzaam vestigingsklimaat in een city of talent
- Regionale en (inter)nationale samenwerking
- Werk en inkomen

Duurzaam vestigingsklimaat in een City of Talent

Ambities

1. De stad ontwikkelen en profileren als centrum van duurzame innovatie
2. Groningen als City of talent verder ontwikkelen en kennis vaker en meer maatschappelijk toepassen
3. De economische ontwikkeling en de leefbaarheid van de stad optimaal faciliteren en stimuleren door te investeren in optimale vestigingsvoorwaarden
4. Aantrekkelijke binnenstad, ook tijdens de uitvoering van de verschillende bouwprojecten

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. De stad ontwikkelen en profileren als centrum van duurzame innovatie

De groeiende aandacht voor duurzaamheid in de samenleving leidt tot nieuwe behoeften, nieuwe producten en diensten, waarbij in veel gevallen hoogwaardige kennis en technologie een belangrijke rol speelt. 'Duurzaamheid' ontwikkelt zich zodoende in hoog tempo tot een economische sector van betekenis. Juist omdat de duurzaamheidssector economische potentie combineert met grote maatschappelijke betekenis, willen we deze sector in Groningen krachtig stimuleren.

In Groningen zijn daarvoor de omstandigheden gunstig. Allereerst omdat Groningen een kennisstad is (zie hieronder). Maar ook vanwege de andere gunstige vestigingsvoorwaarden, die we de komende jaren verder versterken met een omvangrijk investeringsprogramma (zie verderop).

De positie van Groningen als banenmotor en als broedplaats van talent zal de stad in de komende jaren van vergrijzing een uniek concurrentievoordeel bieden ten opzichte van andere steden in Nederland. In Groningen zijn zowel hoog opgeleide

werknemers als ook middelbaar opgeleide beroepskrachten volop aanwezig.

2. Groningen als City of talent verder ontwikkelen en kennis vaker en meer maatschappelijk toepassen

Het gaat goed met Groningen als City of Talent. Het aantal studenten op de universiteit en hogeschool blijft groeien, en meer dan het landelijk gemiddelde. De kennisinstellingen zijn van onschatbare waarde voor Groningen. Dit college zet zich in om Groningen tot dé onderwijsstad van Nederland te maken. Niet alleen kennis is belangrijk, ook goede huisvesting en voorzieningen voor jongeren en studenten zijn onontbeerlijk.

We stimuleren de ontwikkeling van een duurzame lokale en regionale kenniseconomie in samenwerking met de partners uit het Akkoord van Groningen. Wij willen toe naar een kennisstad waar kwalitatief hoogwaardige kennis wordt ontwikkeld, waar dit vertaald wordt in concrete toepassingen waar de samenleving van profiteert, waar het lokale of regionale bedrijfsleven deze toepassingen produceert en waar vakmensen deze toepassingen installeren of toepassen. Dit proces heet kennisvalorisatie.

We willen het MBO en VMBO en de grote werkgevers uit stad en regio, waaronder de gemeente zelf, intensiever betrekken bij de versterking van met name de sectoren Duurzame energie en Healthy Ageing (gezond ouder worden). Door hierin meer gezamenlijk op te trekken, dragen we op een innovatieve en praktische manier bij aan onze maatschappelijke ambities op het gebied van duurzaamheid en gezondheid en versterken we de posities van Groningen kennisstad en de regio. Ook door als gemeente zelf te investeren in duurzame energie, innovatie en de groene energiesector te ondersteunen verzilveren we kansen en werken we aan werk.

We willen programma's ontwikkelen die er voor zorgen dat het vertrek van studenten, de zogenaamde 'braindrain' een 'braingain' wordt. De vergrijzing zal er toe leiden dat er op de arbeidsmarkt plaatsen vrij komen. Het wordt daarom belangrijk dat we uitdragen dat de stad niet alleen aantrekkelijk is om te studeren, maar ook om te werken.

We gaan met de studenten, de studentenorganisaties en de onderwijs- en kennisinstellingen de komende jaren intensief in gesprek om ideeën, wensen en meningen op te halen over huisvesting (zie verderop) en andere relevante beleidsonderwerpen.

3. Investeren in optimale vestingsvoorwaarden

De afgelopen jaren is er een ambitieus investeringsprogramma voor bereikbaarheid, stedelijke ontwikkelingen en voorzieningen voorbereid en deels uitgevoerd. We zijn er van overtuigd dat mede daardoor de stad zich relatief beter heeft ontwikkeld dan de rest van Nederland. Het betreft hier o.a. onze plannen voor de Regiotram, de Grote Markt/Forum, de Zuidelijke Ringweg en Meerstad. In de betreffende inhoudelijke hoofdstukken in dit programma vindt u er meer informatie over.

We zullen de komende jaren moeten bezuinigen. Maar met een uitgebalanceerd financieel programma, zijn we in staat de investeringsprojecten voortvarend verder gereed te maken en uit te voeren. Dat is goed voor de aantrekkingskracht van de stad, de voorzieningen, de leefbaarheid, de economie en daarmee het aantal banen. Op dit moment heeft de stad weer te maken met een stijging van de werkloosheid, maar de stijging is hier lager dan in de rest van Nederland. Het belang van werk en van investeringen in het vestigingsklimaat willen we krachtig benadrukken: werk is de belangrijkste vorm van participatie in de samenleving.

De dienstverlening aan de zittende en startende ondernemers moet goed zijn en de vestigingslocaties op orde. Vanuit de uitgangspunten van duurzaamheid en een compacte stad revitaliseren we bestaande bedrijventerreinen en richten we de geplande nieuwe terreinen duurzaam in. We stimuleren de wijkeconomie.

Een moderne stad kan niet zonder kwalitatief hoogwaardige multimedia aansluitingen. We gaan daarom stimuleren dat alle huizen en bedrijven worden aangesloten op het glasvezelnetwerk.

We willen als gemeente openstaan voor nieuwe initiatieven uit de markt. Met name de koppeling tussen het bedrijfsleven en het onderwijs biedt kans bedrijven te binden, werkgelegenheid en stageplaatsen te creëren en talent vast te houden.

We willen hier ook wijzen op de bijdrage van andere factoren aan het vestigingsklimaat, zoals bereikbaarheid, het niveau van de culturele en sociale voorzieningen, en de sociale verhoudingen in de stad. Meer over deze onderwerpen in het cluster 'Leven'.

4. Aantrekkelijke binnenstad

Voor de binnenstad ontwikkelen we een programma dat de binnenstad aantrekkelijk maakt, ook tijdens de uitvoering van de verschillende bouwprojecten (Grote Markt Oostzijde en Regiotram).

Een aantrekkelijke binnenstad heeft ook gebieden nodig waar de mix van winkels, horeca en voorzieningen net even anders zijn. Niet uitsluitend filialen van grootwinkelbedrijven, niet meer van hetzelfde, maar ook klein, gespecialiseerd ondernemerschap. Zo ontstaan gebieden met een eigen identiteit. De Folkingestraat is hier een goed voorbeeld van. Waar deze kwaliteiten al aanwezig zijn, gaan we er alles aan doen om dit te behouden.

Marktinitiatieven in andere gebieden, zoals het Ebbingekwartier en de Gelkingestraat zullen we stimuleren en faciliteren.

Concrete afspraken

- het Akkoord van Groningen continueren en verder uitbouwen, met een intensievere betrokkenheid van de grote werkgevers, inclusief de gemeente zelf, en het middelbaar en voorbereidend beroepsonderwijs;
- de thema's energie en healthy ageing benutten voor kennisvalorisatie en onze maatschappelijke ambities op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en welzijn.
- projecten Zuidelijke Ringweg, Regiotram, Grote Markt-Oostzijde (incl. Forum), Oostelijke Ringweg, Stationsgebied¹ en Meerstad verder voorbereiden en in uitvoering brengen
- Voor de brede ontwikkeling van het stationsgebied is de komende jaren niet voldoende budget. We moeten ons daarom beperken tot wat voor de voortgang van de ov-plannen noodzakelijk is.
- een economisch stimuleringsprogramma uitvoeren met praktische activiteiten op het gebied van dienstverlening, vestigingslocaties

en de samenwerking binnen het Akkoord van Groningen

- versterken van de functie van het ondernemerstrefpunt, o.m. door digitalisering
- de regeldruk voor ondernemers waar mogelijk verminderen
- stimuleren van het aansluiten van huizen en bedrijven op het glasvezelnetwerk
- een binnenstadsprogramma uitwerken om tijdens bouwprojecten aantrekkelijk te blijven en om bijzondere straten en gebieden te behouden en nieuwe ontwikkelingen te faciliteren.
- uitvoerbare en rendabele plannen uitwerken voor duurzame energietoepassingen op het suikerunietierrein
- meer bedrijvigheid aan huis mogelijk maken.

¹ Voor de brede ontwikkeling van het stationsgebied is de komende jaren niet voldoende budget. We moeten ons daarom beperken tot wat voor de voortgang van de ov-plannen noodzakelijk is.

Regionale en (inter)nationale samenwerking

Ambities

1. Regionale samenwerking versterken
2. Samenhangende en snelle uitvoering van het regionale fysieke investeringsprogramma.
3. Bestaande en toekomstige geldstromen (waaronder Europese subsidieprogramma's) optimaal benutten
4. Als stad mede het antwoord bieden op de regionale bevolkingskrimp
5. De Groningse economie stimuleren door internationale handel en kennisontwikkeling te bevorderen
6. Selectief ondersteuning bieden aan stedenband-steden

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Regionale samenwerking versterken

Voor de ontwikkeling van de stad Groningen kiezen wij voor een regionale oriëntatie. De stad is verweven met de regio. De opgaven die we als stad hebben op het gebied van economie, bereikbaarheid, wonen en leefomgeving, kunnen alleen

in regionaal perspectief worden aangepakt. Het omgekeerde is ook waar. De regio profiteert van een sterke stad, met werkgelegenheid, onderwijs en voorzieningen. Zeker in het licht van de krimp in een groot deel van de provincie.

In de regio Groningen-Assen werken we op het gebied van regionale ontwikkeling met gemeenten en provincies nauw samen. Deze samenwerking en afstemming heeft belangrijke positieve gevolgen voor zowel de stad als de regio; steeds meer raken alle betrokkenen overtuigd van de onderlinge afhankelijkheid en de complementariteit van stad en regio. Deze samenwerking willen we dus versterken.

We gaan onze regionale ambities landelijk beter voor het voetlicht brengen. Den Haag moet er van doordrongen zijn dat investeren in onze regio als stedelijk netwerk noodzakelijk is om Noordelijke en nationale groei mogelijk te maken. Ook dat moeten we samen doen met onze regionale partners.

2. Samenhangende en snelle uitvoering van het regionale fysieke investeringsprogramma

Het samenwerkingsverband RGA moet een krachtig vehikel worden om het noodzakelijke regionale investeringsprogramma's op het gebied van bereikbaarheid, wonen en werklocaties voortvarend uit te voeren. Goed gecoördineerd vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, maar indien nodig en nuttig met verdergaande samenwerkingsverbanden.

De samenwerking met het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) is van belang om de noordelijke afspraken over het Regio Specifiek Pakket Zuiderzeelijn (RSP) te borgen en nieuwe landelijke en Europese financieringsbronnen aan te boren. Wij zullen er voor zorgen dat de positie van de stad binnen deze samenwerking stevig verankerd is.

3. Als stad mede het antwoord bieden op de regionale bevolkingskrimp

Grote delen van de Noordelijke provincies hebben te maken met een krimpende bevolking. Daarentegen zal de stad en de regio Groningen-Assen de komende jaren sterk blijven groeien. Dit vraagt om een regionale oriëntatie op de demo-

grafie, de arbeidsmarkt, de ruimtelijke ontwikkeling en het voorzieningenniveau.

De regio zal zich nog sterker richten op de arbeidsmarkt en het voorzieningenniveau van de stad. Wij zullen investeren in bereikbaarheid, gebiedsontwikkeling en economische groei om deze ontwikkeling te accommoderen. Daarvoor moeten dan wel voldoende middelen beschikbaar zijn. Voor onze ambities willen we draagvlak zoeken bij de regiopartners en gezamenlijk optrekken in onze contacten hierover met het Rijk. Wij zullen aan de andere kant de ontwikkeling van regionale satellietvoorzieningen in regionale centra ondersteunen.

4. De Groningse economie stimuleren door internationale handel en kennisontwikkeling te bevorderen

Onze internationale inzet richt zich op economie, kennisontwikkeling en ondersteuning. We kiezen er voor om de economische relaties met name in de Noord-Duitse steden Hamburg, Bremen en Oldenburg te versterken. Daarvan verwachten we vanwege de nabijheid het meeste effect. Vanuit goede banden met deze steden willen we aandacht voor een gedeelde visie op grensoverschrijdende regionale ontwikkeling. Dit kan in de toekomst leiden tot in investeringen in onderlinge bereikbaarheid.

Samen met onze partners uit het Akkoord van Groningen kiezen we voor <?>samenwerkingsverbanden op het gebied van kennisontwikkeling, van Oldenburg tot en met Tallinn. We sluiten daarbij aan op de keuzes die voor de instellingen het meest relevant zijn.

5. Bestaande en toekomstige geldstromen optimaal benutten

De stad profileert zich ook zelf in Den Haag en Europa als City of Talent. Het is van belang om onze bijdrage aan de regionale, noordelijke en nationale ontwikkeling aan te tonen en de subsidie-inzet voor onze investeringsprojecten en programma's te optimaliseren.

De internationale oriëntatie zorgt ervoor dat de stad onderdeel wordt van verschillende Europese netwerken. Deze Europese oriëntatie willen we samen met onze noordelijke partners versterken

om in te spelen op nieuwe Europese subsidiekanalen, nu de huidige Europese programma's aflopen.

6. Ondersteuning bieden aan stedenbanden die dat het meeste nodig hebben

We continueren onze humanitaire stedenbanden (San Carlos, Moermansk) en andere internationale samenwerkingsvormen (Jabalya) . Voor de andere stedenbanden bepalen we periodiek welke steun of samenwerking het meest nodig of wenselijk is.

Concrete afspraken

- de samenwerking binnen de regio Groningen-Assen versterken, gericht op uitvoering
- de stad en de regio Groningen-Assen landelijke beter profileren
- de deelname aan het SNN continueren, met aandacht voor de positie voor de steden;
- samen met de regio en het rijk willen we bedenken hoe de stad kan bijdragen aan oplossingen voor de regionale krimp, en deze oplossingen dan vervolgens ook met gezamenlijke investeringen realiseren
- regionale satellietvoorzieningen, bijvoorbeeld op het gebied van zorg en cultuur, ondersteunen.
- internationale economische relaties concentreren op Hamburg, Bremen en Oldenburg;
- samenwerken met voor kennisontwikkeling interessante Europese steden. Het programma hiervoor stellen we jaarlijks op met onze Akkoord van Groningen partners
- ons samen met de noordelijke partners presenteren in Brussel en investeren in de noodzakelijke Europese relaties en netwerken.
- proberen meer landelijke en Europese subsidies te verkrijgen
- jaarlijks bepalen welke stedenbanden welke ondersteuning nodig hebben
- fair-tradestad blijven

Werk en inkomen

Ambities

- 1. Kansen van werkzoekenden op de arbeidsmarkt vergroten**
- 2. Goed niveau van voorzieningen voor mensen voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is**

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Kansen van werkzoekenden op de arbeidsmarkt vergroten

Zelfontplooiing en zelfredzaamheid van elk individu vinden we belangrijk. Betaald werk is de belangrijkste manier om je eigen leven zelfstandig vorm te kunnen geven.

We helpen werkzoekenden een plek te vinden op de reguliere arbeidsmarkt. We zetten in op onderwijs en werk, zodat iedereen zijn talenten zo goed mogelijk kan ontwikkelen. Werkzoekenden helpen we met gedegen onderzoek naar hun mogelijkheden en met gerichte, op de persoon afgestemde begeleiding.

Wie zelf niet in staat is betaald werk te vinden, kan rekenen op adequate ondersteuning door de gemeente. We stimuleren deze stadjes tot scholing en persoonlijke ontwikkeling en tot andere vormen van zinvolle maatschappelijke activiteiten zoals gesubsidieerde arbeid en vrijwilligerswerk. 'Alle stadjes actief!' is en blijft ons motto.

Bezuinigingen op het participatiebudget dwingen ons het beleid rond gesubsidieerde banen en loonkostensubsidies opnieuw te bezien. Dat gaan we doen in overleg met alle betrokkenen.

2. Goed niveau van voorzieningen voor mensen met een (te) grote afstand tot de arbeidsmarkt

We staan voor een omvangrijke bezuiniging, maar willen voorkomen dat de 'zwakkeren' in de stad daar hard door geraakt worden. Sterke schouders dragen de zwaarste lasten is ons uitgangspunt. Zeker in crisistijd is er niet voor iedereen plek op de arbeidsmarkt. Voor diegenen die erop zijn aangewezen, zorgen we voor een goed niveau van sociale voorzieningen in de stad. We vinden het belangrijk om juist ook stadjes met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te activeren en ze kansen te bieden voor persoonlijke ontwikkeling.

We realiseren we ons dat niet iedereen voldoende middelen heeft om mee te doen in de samenleving. Het vorige college heeft een aantal extra instrumenten ingezet en bestaande geïntensiveerd om te zorgen dat geldgebrek niet de doorslaggevende reden is om niet deel te nemen aan de samenleving. Wij continueren deze inzet en we blijven ons ervoor inzetten dat de mensen die

recht hebben op die voorzieningen, er ook daadwerkelijk gebruik van kunnen maken.

Concrete afspraken

- persoonsgericht maatwerk leveren bij het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt van werkzoekenden
- een banen- en stageplan ontwikkelen met de werkgevers dat we in 2011 gaan uitvoeren
- een nieuw inkomens/armoedepact afsluiten dat in 2011 ingevoerd wordt
- de inzet continueren om mensen in staat te stellen volwaardig deel te nemen aan de samenleving (schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, langdurigheidstoeslag)
- in overleg met alle betrokkenen nieuwe afspraken maken over gesubsidieerde banen en loonkosten-subsidies
- mogelijkheden onderzoeken van verloning van uitkeringsgelden voor bepaalde groepen werkzoekenden

Cluster WONEN

Onderdeel

- Wonen

Ambities

1. Voldoende en betaalbaar aanbod voor alle doelgroepen
2. Handhaven compacte stad
3. Gedifferentieerde en evenwichtige wijken voor alle bevolkingsgroepen en leefstijlen
4. Voldoende huisvestingsmogelijkheden voor jongeren; in de wijken
5. Een duurzame woningvoorraad
6. Bewoners meer zeggenschap geven in de eigen woonomgeving
7. Meerstad ontwikkelen

Overwegingen en beleidsvoornemens

1) Voldoende en betaalbaar aanbod voor alle doelgroepen

De stad groeit. Om ieders wensen te kunnen beantwoorden is diversiteit aan woningen nodig:

groen-stedelijk wonen voor gezinnen en starters, woonzorgzones voor ouderen en goede en betaalbare huisvesting voor jongeren en mensen met een smalle beurs. De bouwopgave stemmen we af met de regio. Samen met de corporaties zorgen we ervoor dat voor iedereen betaalbare huisvesting voorhanden - met meer sociale huurwoningen - is en dat wachttijden worden beperkt.

Sinds 2007 stijgt het aantal gebouwde woningen. De afgelopen twee jaar is meer gebouwd dan de regionaal afgesproken taakstelling van 1150 te bouwen woningen. De komende jaren richten we ons op de regionale taakstelling. Voor woningbouwprogramma gelden de afspraken uit de vorige collegeperiode. Dit programma voeren we uit in samenwerking met de corporaties. Daarvoor zullen we ook een nieuw lokaal akkoord afsluiten. We vinden het belangrijk dat deze meer kwalitatief van aard is dan het huidige. We willen meer sturen vanuit een visie voor de wijk dat we baseren op de op te stellen wijkperspectieven.

Voor een gezonde woningmarkt is een goede doorstroming van huishoudens van belang, zodat iedereen een passende woning geboden kan worden.

2. Handhaven compacte stad

De ontwikkeling van Meerstad en de voortzetting van het Nieuw Lokaal Akkoord zijn belangrijk voor het bereiken van onze doelen. We houden vast aan het principe van de compacte stad, dat een bruisend stedelijk centrum verenigt met een directe omgeving van rust en groen. Door te zoeken naar intensivering in de bestaande stad zorgen we voor ruimte direct buiten de stads-grenzen en beperken we de mobiliteit.

3. Gedifferentieerde en evenwichtige wijken voor alle bevolkingsgroepen en leefstijlen

Voor de leefbaarheid van wijken vinden we het belangrijk dat zowel in oude als nieuwe wijken zoveel mogelijk bevolkingsgroepen kunnen wonen. Een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad kan daarvoor zorgen. Daarom zorgen we ervoor dat er zowel in oude als in nieuwe wijken voldoende woningen aangeboden worden voor de sociale huur en koop. Voor de komende vier jaar zullen we samen met de corporaties een nieuwe taakstelling vaststellen dat recht doet aan dit uitgangspunt.

Fysieke wijkvernieuwing gaat hand in hand met sociale wijkvernieuwing. We houden wijken en buurten aantrekkelijk, door te bevorderen dat mensen naar elkaar omzien, door een goed niveau van welzijnsvoorzieningen en door een effectief beleid voor werkgelegenheid en maatschappelijke participatie. We blijven investeren in de aandachtswijken, streven naar gemengde wijken en stellen waar mogelijk mensen in staat in hun buurt te blijven wonen, ook als ze ouder worden.

In Groningen is er vraag naar meer ligplaatsen voor woonboten. In het Hoendiep, bij de voormalige Suikerunie, is ruimte voor nieuwe ligplaatsen. Verder gaan we onderzoeken of er in Meerstad - binnen strikte ruimtelijk-esthetische voorwaarden - ligplaatsen voor woonschepen kunnen komen. We willen een kritische discussie voeren over (de afstemming van) vraag en aanbod van ligplaatsen. Hierbij hoort ook een systeem van beprijzing, waarmee we in de komende periode aan de slag gaan. We bezien hoe we dat systeem zo snel mogelijk kunnen invoeren.

4. Voldoende huisvestingsmogelijkheden voor jongeren; in de wijken

Een 'city of talent' moet beschikken over voldoende huisvestingsmogelijkheden voor studenten. Studenten horen in de stad. Wij willen niet dat in Groningen scheidslijnen ontstaan, ook niet tussen studenten en andere stadgers, een student is namelijk ook een stadger!. We willen overlast door en uit studentenpanden voorkomen en bestrijden. Samen met de stad gaan we op zoek naar een toekomstvaste oplossing voor het wonen van studenten tussen stadgers. We zijn met een uitgebreid participatietraject gestart om te bepalen waar we extra studentenhuusvesting kunnen toevoegen. We streven naar maatwerk bij de vergunningverlening. Later zullen we hierover een keus maken.

5. Een duurzame woningvoorraad

We willen op verantwoorde wijze bouwen en wonen. De komende jaren willen we dat fors meer nieuw te bouwen woningen energieneutraal zijn. Door nieuwbouw en bestaande bouw energieneutraal of energiezuiniger te maken dragen we bij aan een beter klimaat en stimuleren we de duurzame economie. Minder energiegebruik leidt ook tot lagere energienota's. Daarnaast willen we stevig inzetten op duurzame innovatie. Door het openstaan voor nieuwe technieken kunnen we onze duurzaamheidsambities optimaal verwezenlijken.

6. Bewoners meer zeggenschap geven in de eigen woonomgeving

Mensen hebben zelf een belangrijke rol bij het vormgeven van hun leefomgeving. Wij zoeken naar vernieuwende manieren om bewoners beter te laten participeren en meer zeggenschap te geven over hun directe woonomgeving. We gaan op zoek naar effectieve methodieken en instrumenten voor participatie waarmee we meer mensen bereiken. Bewoners moeten worden ondersteund om hun standpunten en alternatieven over te brengen op het stadsbestuur.

Ook zullen we in de komende collegeperiode meer ruimte geven aan particulier- dan wel collectief opdrachtgeverschap in de woningbouw.

7. Meerstad ontwikkelen

Door de economische crisis ondervinden we stagnatie bij de ontwikkeling van Meerstad. De ontwikkeling op zichzelf stellen we niet te discussie. Meerstad blijft onze belangrijkste uitbreidingslokatie voor groen-stedelijk wonen. In overleg met de partners in GEMM Meerstad zoeken we naar manieren om Meerstad verantwoord te kunnen doorontwikkelen. Voor de aantrekkelijkheid van Meerstad is een goede ontsluiting van groot belang. Daarvoor is de Sontbrug nodig. Onze inzet is die voor 2016 aan te leggen.

We houden onze uitgangspunten over de verhouding van rood (huizen), groen en blauw en over-eind. Wij willen in Meerstad zichtbaar gestalte geven aan onze duurzaamheidsambities.

Concrete afspraken

- 1150 woningen per jaar bouwen; daarvoor het bestaande woningbouwprogramma continueren
- een nieuwe lokaal akkoord afspreken met de corporaties voor de vernieuwing van wijken en met nieuwe meerjarige afspraken over de bouwopgave voor sociale huur/koop en spreiding daarvan over de wijken
- meer mogelijkheden voor particulier opdrachtgeverschap
- behouden van voldoende sociale huurwoningen
- wachtlijsten sociale huur terugdringen, met name voor gezinnen
- de leegstand boven winkels en van kantoren aanpakken
- zoeken naar en inzetten van nieuwe methodieken en instrumenten om zeggenschap in de eigen wijk/buurt vorm te geven
- opstellen van wijkperspectieven voor alle wijken
- ervoor zorgen dat de uitbreidingsbehoefte in 2014 gerealiseerd is.
- levensloopbestendige woningen bouwen, en ook langs andere wegen ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen (Zorgen voor morgen)
- een programma opstellen voor het energiezuiniger maken van bestaande woningen;
- fors meer nieuwbouwwoningen energieneutraal bouwen; een duurzaamheidslening invoeren; vasthouden aan de Routekaart Groningen energieneutraal in 2025
- bedrijvigheid aan huis bevorderen
- voor woonboten komen er nieuwe ligplaatsten in het Hoendiep, bij de voormalige Suikerunie.

- duurzaam Meerstad bouwen
- minstens 10% sociale woningbouw in Meerstad
- we gaan onderzoeken of er in Meerstad - binnen strikte ruimtelijk-esthetische voorwaarden - ligplaatsen voor woonschepen kunnen komen.
- gefaseerd invoeren van beprijzing ligplaatsen woonboten

Cluster LEVEN

Onderdelen

- Leefomgeving
- Verkeer
- Welzijn en zorg
- Jeugd en onderwijs
- Cultuur en sport
- Veiligheid

Leefomgeving

Ambities

1. Een grote meerderheid van de stadjs is tevreden over het onderhoud van de dagelijkse leefomgeving
2. Inwoners en bedrijven intensiever betrekken bij onderhoud en beheer
3. Groter aandeel groene energie en meer groene energie door stadjs en bedrijven zelf opwekken
4. Meer (ecologisch) groen in de stad

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Een grote meerderheid van de stadjs is tevreden over het onderhoud van de dagelijkse leefomgeving

Stadjs zijn tevreden over het onderhoud van de omgeving. We willen dat dat zo blijft. De afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd in het onderhoud. Daarom ligt de stad er ook prima bij. We denken dat we de komende jaren met minder geld toe kunnen door slimmer te werken en zo nodig keuzes te maken in welke gebieden we onze kwaliteitseisen kunnen aanpassen.

We pakken gebreken, vervuiling en verrommeling van de directe leefomgeving aan en continueren de aanpak van het groot onderhoud.

2. Inwoners en bedrijven meer betrekken bij onderhoud en beheer

We willen stadjs en bedrijven meer zeggenschap geven over het groen naast hun deur en ze meer betrekken bij het onderhoud en beheer. Dit leidt tot grotere tevredenheid, mogelijk ook minder kosten en ook zullen mensen zich bewuster gaan worden van hun eigen bijdrage aan een goed leefklimaat. In dit verband vinden we ook dat we horecaonder-

nemers en winkeliers meer kunnen aanspreken op door hun klanten veroorzaakte vervuiling in de omgeving van hun bedrijf.

3 Groter aandeel groene energie en meer groene energie door stadjes en bedrijven zelf opwekken

We stimuleren het overschakelen op groene energie en het (decentraal) opwekken van groene energie door stadjes en bedrijven zelf. Hiervoor komen steeds meer (geavanceerde) mogelijkheden binnen bereik.

4 Meer (ecologisch) groen in de stad

De stad Groningen is nog groen, en ligt in een nog groenere omgeving. We willen versneld maatregelen nemen om deze kwaliteiten te verankeren. We willen nog meer van ons groen ecologisch beheren en gaan dat deels doen in combinatie met het verruigen van een aantal groenstroken. Hiermee ontstaat meer variatie in vegetaties en diersoorten.

Concrete afspraken

- experimenten starten om groen in buurten en wijken vaker laten te beheren door omwonenden
- ondernemers meer aanspreken en laten participeren in schoonhouden binnenstad en bedrijven-terreinen
- snel aanpakken klein onderhoud in de leefomgeving
- bij herinrichting (Oostwand, tram) vergroenen van de binnenstad
- meer groene daken, zonnepanelen en windmolens
- blijvend ruimte reserveren voor groene rivier (bij Westpoort)
- invullen ontbrekende schakels in ecologische hoofdstructuur.
- over vier jaar een groter gedeelte van het stedelijk groen ecologisch beheren (nu 10%)
- natuureducatie uitbouwen
- een afvalstoffenheffing met een rechtvaardige relatie tussen afvalproductie en hoogte van de heffing, door het verschil in heffing tussen een één- en meerpersoonshuishoudens te vergroten

Verkeer

Ambities

1. Goed bereikbaar en een veilige en gezonde leefomgeving
2. Beter OV, betere fietsvoorzieningen en meer gebruik ervan
3. Minder autoverkeer in de stad
4. Besluit nemen over de tram en dit uitvoeren
5. Zuidelijke ringweg volgens plan aanpakken

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Goed bereikbaar en een veilige en gezonde leefomgeving

Goede bereikbaarheid is essentieel voor de stad. Maar minstens zo belangrijk is een aangename, veilige en gezonde leefomgeving. In ons verkeersbeleid combineren we deze ambities. Daarbij is ons uitgangspunt met de fiets of het openbaar vervoer als het kan, met de auto als het moet. Omdat Groningen een compacte stad is, is de fiets in veel gevallen en voor veel stadjes een reëel alternatief. Om dezelfde reden is er een goed draagvlak voor het openbaar vervoer.

De stad moet voor iedereen bereikbaar en toegankelijk zijn. We maken een start met het mooier maken van de Diepenring. We zijn ervan overtuigd dat we de binnenstad en de omliggende wijken leefbaar en bereikbaar kunnen houden met de hieronder genoemde maatregelen en directere verbindingen voor fietsers en voetgangers.

We willen aandacht besteden aan de bereikbaarheid, de toegankelijkheid en het ruimtelijk functioneren van de binnenstad, onze intensief bewoonde huiskamer waar vele functies samenkomen. Een onderwerp dat hierbij aan de orde zal komen is de handhaving van de venstertijden.

2. Beter OV, betere fietsvoorzieningen en meer gebruik ervan

We blijven werken aan verbetering van het openbaar vervoer en de fietsinfrastructuur en -voorzieningen. We gaan - binnen de gestelde budgettaire kaders - door met de plannen voor de tram, waarmee het openbaar vervoer in de stad en regio een kwaliteitssprong maakt; en met de parkeervoorzieningen aan de rand van de stad. We maken de geplande fietsvoorzieningen af. De binnenstad krijgt meer goede stallingen voor fietsers. Dat

betekent ook dat we hinderlijk geparkeerde fietsen, die anderen de toegang onmogelijk maken, weg halen.

3. Minder auto- en busverkeer in de stad

Minder gemotoriseerd verkeer leidt tot schonere lucht in de stad en tot minder CO₂-uitstoot. We willen het autoverkeer in de stad verder beperken, onder andere door een vergroving van het wegennet. Door de komst van de tram kunnen we het busverkeer in de (binnen)stad flink reduceren. Autoverkeer tussen de wijken willen we zoveel mogelijk via de ringwegen laten gaan. Hiervoor gaan we een plan maken.

4. Besluit nemen over de tram en dit uitvoeren

Voor de zomer verwachten we het formele besluit te kunnen nemen over de voortgang van de Regiotramplannen. We gaan daarbij uit van de financiële kaders zoals die tot op heden in de besluitvorming zijn meegegeven. Ons doel is het investeringsbudget te brengen binnen de daarvoor thans beschikbare budgetten.

Als de Regiotram er komt willen we hem goed inpassen in de stad en waar nodig en/of mogelijk ook de omgeving (her) inrichten. Ook in deze zin willen we dat de komst van tram meerwaarde heeft. De komst van de tram heeft ook effecten op de ontwikkelingsmogelijkheden van Zernike, de Oosterhamrikkanaalzone/Oosterparkwijk en Ciboga. Deze effecten en de financiële gevolgen ervan gaan we in de komende periode zorgvuldig in beeld brengen.

5 Zuidelijke ringweg volgens plan aanpakken

We gaan door met de plannen voor de zuidelijke ringweg. Daarbij gaan we tot het uiterste voor de duurzame variant. Onze bestuurlijke voorkeursvariant bevat een verdiepte aanleg met drie tunneldeksels. We moeten nog zorgvuldig aandacht besteden aan de uitwerking van het ontwerp, en dan met name aan de beeldkwaliteit, de inpassing in de ruimte en de aansluitingen. Een ander belangrijk punt van zorg is hoe we de stad gedurende de werkzaamheden voldoende bereikbaar houden. Samen met de regio creëren we hiervoor een Taskforce Bereikbaarheid.

Concrete afspraken

- onderzoeken uitbreiding sectorenmodel naar de ringwegen

- P+R terreinen uitbreiden
- parkeernota uitvoeren
- uitbreiden fietsstallingen
- onderzoek herijking gebruik binnenstadsruimte
- veilige schoolomgevingen creëren
- meerstad ontsluiten
- we kiezen voor de Regiotram, binnen de gestelde financieringskaders
- besluitvorming tram afronden en verdere uitvoering opstarten
- tram(lijnen) goed inpassen in de bestaande stad
- vasthouden aan eindbeeld Zuidelijke ringweg (verdiept met drie tunneldeksels)
- nadere studies naar ruimtelijke inpassing en aansluitingen
- tijdig voorbereidingen treffen om de stad tijdens de werkzaamheden aan de Zuidelijke ringweg bereikbaar te houden

Welzijn en zorg

Ambities

1. Een stad waar iedereen meedoet
2. Toegankelijke voorzieningen, efficiënt werken

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Een stad waar iedereen meedoet

In Groningen doet iedereen mee. Bij de meeste mensen gaat dat vanzelf. Anderen hebben een steuntje in de rug nodig. Daartoe hebben we een stelsel van voorzieningen, voor de jeugd, voor volwassenen en voor ouderen. Centraal en in de wijken. Veel van deze voorzieningen hebben een wettelijke en financiële basis in de WWB of de WMO. In de dagelijkse praktijk willen we zo veel mogelijk de doelen van deze wetten verbinden en budgetten integreren. Op deze wijze integraal werken leidt tot betere resultaten en het is goedkoper. Bestrijding van sociale isolatie, gezinsproblematiek, huiselijk geweld en discriminatie hebben onze voortdurende aandacht.

Met onze STIP's voorzien we in zeven wijken in de informatiebehoefte van oudere en kwetsbare stadsgedragten. We bieden daarnaast gerichte zorg aan zieken, gehandicapten, verslaafden en mensen met psychische problemen. Daar gaan we onverminderd mee door. Ook de andere wijken willen we in deze aanpak betrekken.

Om mee te kunnen doen is het verder belangrijk dat de stad toegankelijk is, ook voor ouderen, gehandicapten en kinderen.

10% van de Groninger bevolking heeft een niet westerse achtergrond. Veel migranten redden zich prima in onze stad. Sommigen hebben meer moeite een plaats te verwerven en actief mee te doen. We willen de zelfredzaamheid van deze stadgers versterken in economisch, educatief, sociaal en cultureel opzicht. Nadrukkelijk aandacht willen we besteden aan de emancipatie van allochtone vrouwen.

Zolang het rijk geen sluitende oplossing biedt, vangen we als gemeente asielzoekers op.

2. Toegankelijke voorzieningen, efficiënt werken

We staan voor een grote bezuinigingsopgave. We willen voorkomen dat deze vooral de mensen met beperkingen en/of een kleine portemonnee raken. Het college staat garant voor een sociaal voorzieningenniveau voor de WMO-doelgroep. Van stadgers die dat kunnen betalen, gaan we een eigen bijdrage vragen voor bepaalde WMO-voorzieningen. Uitgangspunt blijft dat de toegankelijkheid van deze voorzieningen niet in gevaar komt. Wel zullen we proberen slimmer om te gaan met de beschikbare middelen.

In de prioriteitswijken investeren we al jaren in fysieke en sociale structuur. Daar gaan we zeker mee door. Nu werken we met een groot aantal gemeentemensen in de wijken. Dat kan beter met minder. Onze aanpak in het Nieuw Lokaal Akkoord en die in krachtwijken gaan we integreren.

Concrete afspraken

- voorzieningen in stand houden (STIPs, Meldpunten Zorg en Overlast)
- eigen bijdrage invoeren voor wmo-verstrekingen, zonder aantasting van de toegankelijkheid
- mantelzorgers en vrijwilligers blijvend ondersteunen
- sociale redzaamheidsprogramma's voor bewoners in achterstandsposities handhaven
- continuering 10 daagse aanpak bij Huiselijk geweld
- noodopvang voor asielzoekers handhaven
- continueren Antillianenaanpak
- continuering ketenaanpak emancipatie allochtone vrouwen

Onderwijs en jeugd

Ambities

1. Gezond en veilig opgroeien
2. Voorkomen van achterstanden
3. Goed onderwijs voor iedereen

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Gezond en veilig opgroeien

De eerste jaren zijn van doorslaggevende betekenis voor de rest van het leven. Daarom moeten kinderen in Groningen een goede start krijgen. Ons integraal jeugdbeleid is daarop gericht. We zorgen voor voldoende en goede jeugdvoorzieningen, ondersteuning van ouders, goed onderwijs in goede schoolgebouwen en voor speelruimte in de eigen - veilige - buurt. Een belangrijke rol in de ondersteuning van gezinnen ligt bij de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's)

Zorgelijk vinden we dat steeds meer kinderen moeite hebben om goed mee te doen vanwege een ongezonde leefstijl thuis. Daarom is goede opvoedingsondersteuning belangrijk. Meervoudige problematiek pakken we tot achter de voordeur aan.

2. Voorkomen van achterstanden

Veel kinderen hebben een ontwikkelings- en taalachterstand als ze op de basisschool komen. Wij zetten ons in voor voor- en vroegschoolse educatie voor wie dat nodig heeft.

We willen in kennisstad Groningen geen talent onbenut laten. Daarvoor is het ook van belang dat alle kinderen op de juiste school terecht komen. We zetten ons in om samen met de onderwijsinstellingen schooluitval te voorkomen en leerachterstanden weg te werken. We stimuleren samenwerking tussen alle betrokken organisaties. Schotten die de samenwerking belemmeren proberen we te slechten. Waar nodig en mogelijk versterken we de inzet van schoolmaatschappelijk werk.

3. Goed onderwijs voor iedereen

Met de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is de gemeente niet langer ook schoolbestuurder. We concentreren ons nu op het scheppen van voorwaarden voor goed onderwijs op alle scholen, voor alle leerlingen. Onze samen-

werking met de onderwijspartners geven we voor een belangrijk deel gestalte via onze Lokaal Educatieve Agenda.

In het basisonderwijs ligt de gemiddelde CITO-score in onze stad nog onder het landelijk gemiddelde. Door samen met de scholen de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren willen we die achterstand wegwerken. Ook in het voorgezet onderwijs willen we samen met de scholen onderzoeken hoe we de kwaliteit van het onderwijs verder kunnen verhogen.

Wij blijven enthousiast over het concept Vensterschool. De samenwerking van onderwijs, binnen- en buitenschoolse activiteiten, ouderbetrokkenheid, zorg, sociale cohesie en wijkverbetering vinden we van groot belang. We gaan we de uitwerking in de praktijk evalueren en bekijken of er nieuwe impulsen nodig en mogelijk zijn. We zullen hierbij nadrukkelijk de verbinding maken met de wijkperspectieven die we voor alle wijken gaan opstellen.

Gezondheid en cultuur vinden we belangrijke thema's in het onderwijs. Het cultuur- en bewegingsonderwijs willen we professionaliseren. In 2010 zijn proefprojecten met combinatiefuncties gestart. Een combinatiefunctie is een professionele leerkracht die zowel werkzaam is in het onderwijs als in de sport of culturele sector. We zullen de uitkomsten van deze proefprojecten beoordelen en bekijken of we dit na 2010 willen invoeren.

Voor goed onderwijs is ook een goed schoolgebouw belangrijk. Wij willen een kwaliteitsslag maken in schoolgebouwen. Wij willen dat deze gebouwen duurzaam zijn en een goed binnenklimaat hebben. We maken hiervoor samen met de schoolbesturen een plan voor. Een versterking van het VMBO is noodzakelijk, net als een voortzetting van inspanningen om de aansluiting van VMBO, MBO en arbeidsmarkt te verbeteren. Wij geven hoge prioriteit aan goed onderwijs, stages en werk voor alle jongeren.

Voor hoger onderwijs zie City of talent (pagina 5).

Concrete afspraken

- uitrollen nieuwe aanpak multiprobleem-gezinnen
- het Vensterschoolconcept evalueren, actualiseren en nieuwe impulsen geven en indien nodig uitbreiden
- cultuur en bewegingsonderwijs professionaliseren. Het concept van combinatiefuncties gaan we evalueren en indien mogelijk implementeren in 2011
- in 2010 een plan maken voor het duurzaam maken van bestaande en nieuwe schoolgebouwen
- bestrijden laaggeletterdheid
- actieve regierol vervullen in de ondersteuning van MBO-scholen en relevante partners bij het terugdringen van voortijdig schoolverlaten

Cultuur en sport

Ambities

1. Groningen in de top 5 cultuursteden van Nederland
2. Breed aanbod aan culturele voorzieningen
3. Voortzetten ontwikkeling Forum / Oostwand Grote Markt
4. Sportinfrastructuur blijvend op orde
5. Bevorderen cultuur- en sportdeelname door alle stadjes

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Groningen blijvend de top 5 cultuursteden van Nederland

Een belangrijk kwaliteit van Groningen is dat er altijd wel wat gebeurt. Mensen met allerlei achtergronden ontmoeten elkaar en komen tot nieuwe initiatieven. Toneel, muziek, kunst brengt mensen samen die elkaar anders niet zouden zien. Groningen is een culturele broedplaats en een podium voor jonge kunstenaars. In de Europese popcultuur heeft Groningen een niet meer weg te denken positie. Cultuur - in brede zin - is de voedingsbodem voor vele sociale en economische activiteiten van onze stad. Groningen bruist! En dat moet zo blijven.

We willen het culturele leven in de stad nieuwe impulsen blijven geven en ruimte bieden aan vernieuwende initiatieven. We denken die ruimte te kunnen vinden door de krachten van Martiniplaza,

de Oosterpoort en de stadsschouwburg te bundelen. Commerciële programma's kunnen bijdragen aan een steviger basis voor het meer eigenzinnige culturele aanbod. We willen Groningen blijvend positioneren in de top 5 van de Nederlandse cultuursteden.

2. Breed aanbod aan culturele voorzieningen

De stad moet een divers en eigen spectrum aan culturele voorzieningen bezitten. We verwachten dat we de komende jaren vanwege geldgebrek niet in staat zullen zijn een vlakke vloer-theater te realiseren. Wel maken we ons sterk voor een goed accommodatieaanbod dat een aanvulling vormt op de grotere instellingen.

Een bijzondere 'culturele voorziening' is onze stad op zichzelf. Groningen heeft een lange traditie van kwaliteits-architectuur en stedenbouw. Historisch waardevolle gebouwen en ander cultureel erfgoed willen we zoveel mogelijk behouden en waar nodig een andere bestemming geven. Onder andere door nieuw beleid voor het beschermd stadsgezicht, willen we de culturele functie van de gebouwde stad versterken.

3. Voortzetten ontwikkeling Forum / Oostwand Grote Markt

De bouw van het Forum en de ingrepen in de Oostwand van de Grote Markt beschouwen we als een samenhangend project, gericht op de versterking van de (culturele) aantrekkingskracht van het centrum. We zetten de ontwikkelingen voort, volgens de door de raad in juni 2009 vastgestelde uitgangspunten. De financiering is nog niet geheel rond. In juni 2010 verwachten we hier duidelijkheid over te kunnen geven.

De realisatie van het Forum en een nieuwe Oostwand is een zeer complex bouwproject, dat de direct omgeving enkele jaren overhoop zal gooien. Tegelijk leggen we ook de tram aan. Dat vraagt om zorgvuldige planning en organisatie. We ontwikkelen een speciaal programma om de binnenstad in die periode aantrekkelijk te houden.

Het Forum wordt een nieuw integraal onderdeel van onze culturele infrastructuur. Daarom vinden we het wenselijk dat het Forum en de andere instellingen meer samenwerken. Zo wordt het Forum een bijzondere culturele voorziening voor alle doelgroepen in onze stad. Tevens zal het

Forum ook als magneet nieuwe bezoekers van elders naar de binnenstad trekken.

Voor het Forum zijn de plannen nagenoeg gereed; voor de nieuwe Oostwand nog niet. We zetten in op o.a. een (modern) vijfsterren-hotel.

4. Sportinfrastructuur blijvend op orde

Wat we hierboven opmerkten over de maatschappelijke betekenis van cultuur geldt onverkort ook voor sport. Sporten is belangrijk voor de sociale ontwikkeling. Juist op het sportveld krijgt maatschappelijke integratie vorm. Sporten is bovendien gezond. In de afgelopen jaren hebben we onze sportinfrastructuur op orde gebracht (Sport op orde). We zorgen er voor dat het op orde blijft.

Onze sportinfrastructuur is primair bedoeld voor breedtesport. Maar ook topsporttalenten willen we ruimte geven en ondersteunen. In samenwerking met 'Topsportknooppunt' Heerenveen en andere Friese gemeenten ontwikkelen we een Centrum voor topsport en onderwijs Noord Nederland. Onze rol daarin is kennis aan te leveren en te zorgen voor innovaties in de sport.

5. Bevorderen cultuur- en sportdeelname door alle stadgers

Wij vinden het belangrijk dat alle stadgers deelnemen aan cultuur en sport. Dat maken we in de eerste plaats mogelijk met onze voorzieningen, maar daarnaast richten we ons ook met specifieke programma's en activiteiten op doelgroepen die uit zichzelf minder gemakkelijk meedoen.

Concrete afspraken

- onderzoek naar (programmatisch) samenvoegen Martiniplaza/Oosterpoort/Stadsschouwburg
- ontwikkeling Forum/Oostwand Grote Markt doorzetten volgens afspraken juni 2009
- in juni 2010 een sluitende grondexploitatie presenteren
- helderheid over bestuursstructuur Forum in 2010
- identiteit Forum sterker neerzetten en Forum meer verbinden met andere culturele instellingen
- versterken van de culturele waarde van de gebouwde stad
- samen met eigenaren lege ruimten (binnen)stad matchen met behoefte aan ateliers
- sportvoorzieningen op orde houden en sportdeelname blijven stimuleren

Veiligheid

Ambities

1. **Veilige stad (in het algemeen)**
2. **Gezellige en veilige binnenstad**
3. **Leefbare en veilige wijken**

Overwegingen en beleidsvoornemens

1. Veilige stad

Zorgen voor veiligheid is een primaire taak van de overheid. Daar moeten burgers op kunnen vertrouwen. Behalve de (objectief meetbare) veiligheid op zich zelf, is het ook van belang dat mensen stad zich veilig voelen. Groningen is een veilige stad. Dat moet zo blijven en we willen dat mensen dat ook zo beleven. Het is in de stad daadwerkelijk veiliger geworden. De veelplegeraanpak en meldpunt overlast en zorg hebben aan de feitelijke situatie en de veiligheidsbeleving bijgedragen. Hulpdiensten moeten hun werk ongestoord en ongehinderd meoten kunnen doen. We kregen van het rijk altijd middelen voor het verbeteren van de veiligheid. Die middelen worden nu gekort. Mede daarom gaan wij het veiligheidsbeleid opnieuw bezien. Preventie blijft de kern van ons veiligheidsbeleid.

Bijzondere aandacht willen we besteden aan de bestrijding van mensenhandel, die wij als een ernstige vorm van criminaliteit beschouwen.

2. Gezellige en veilige binnenstad

(On)veiligheid in de binnenstad is over het algemeen gerelateerd aan horeca-bezoek. We handhaven het camera-toezicht in de horeca-gebieden. In overleg met horeca en politie maken we een nieuw veiligheidsplan voor het uitgaansgebied.

Het aantal coffeeshops houden we op het huidige niveau; er komen geen nieuwe bij. Samen met het rijk, politie en justitie willen we zoeken naar mogelijkheden voor regulering van de aanvoer van de koopwaar (de achterdeur)

3. Leefbare en veilige wijken

Inbraak, diefstal en overlast kunnen de leefbaarheid in de wijken zwaar onder druk zetten. Zichtbaar aanwezige buurtagenten zijn onmisbaar.

Veiligheidsbeleid begint met een sociale stad. In ons integrale jeugdbeleid en in ons beleid voor

welzijn en zorg (gericht op specifieke groepen) is preventie van ongewenst gedrag en ontsporing een belangrijke doelstelling.

We treden adequaat op bij criminaliteit en overlast. Via de Meldpunten Overlast kunnen burgers overlast eenvoudig melden, en krijgen wij een goed beeld van waar er sprake is van structurele problemen. De Meldpunten Overlast hebben recent een ruimere functie gekregen en heten nu Meldpunt Overlast en Zorg. Inwoners kunnen er nu ook terecht als ze zich ongerust maken over mensen in hun buurt, waarna het Meldpunt adequate hulpverlening organiseert. Speciale aandacht geven we aan de bestrijding van huiselijk geweld.

Concrete afspraken

- nieuwe visie en uitvoeringsplan opstellen
- afspraken maken met Horeca over veilig uitgaan
- mensenhandel bestrijden
- beleid huiselijk geweld aanscherpen en verder implementeren, met meer aandacht voor kinderen
- jeugd- en jongerenteams inzetten om overlast te voorkomen

Cluster DE EIGEN ORGANISATIE

Onderwerpen

- Organisatie
- Gemeente als werkgever
- Dienstverlening

Organisatie

Veranderingen in de organisatie

Burgers en bedrijven vragen veel van de gemeentelijke overheid. Daar is niets op tegen. Maar de overheid van nu staat voor andere uitdagingen dan de overheid van vroeger. Het is daarom goed onze organisatie en werkwijze tegen het licht te houden en te bezien of het beter, efficiënter en slagvaardiger kan.

De afgelopen periode zijn we gestart met een cultuurverandering, maar hierin is nog onvoldoende vordering gemaakt. We constateren dat het dienstenmodel belemmerend werkt voor een integrale en op wijken gerichte aanpak. Om deze

redenen vinden we het nodig om de bestaande organisatiestructuur te doorbreken, om de noodzakelijke cultuuromslag te bereiken.

We streven naar een efficiënte en op samenwerking gerichte organisatie die werkt op een integrale manier. De organisatievorm moet zich aanpassen aan de manier waarop de burger met de gemeente te maken heeft. Een wijkgerichte aanpak is ons uitgangspunt. Om dit te realiseren denken we dat een kanteling van het huidige dienstenmodel naar een meer op de burger gerichte organisatievorm noodzakelijk is. De komende periode gaan we onderzoek doen naar de beste organisatievorm voor Groningen. Er gelden een paar algemene uitgangspunten en afspraken:

- Het AMT moet zich ontwikkelen tot het managementteam van het concern
 - De gemeentesecretaris voert hierover de ambtelijke leiding en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de bedrijfsvoering
 - De bestuursdienst moet zich meer richten op strategische ondersteuning van college en AMT
 - Het vastgoedmanagement van alle gemeentelijke gebouwen gaan we bundelen
 - We bundelen toezicht en handhaving
 - Er komt een onderzoek naar het (programma-tisch) samenvoegen van Martiniplaza, Oosterpoort en Stadsschouwburg.
- Het samenvoegen van de taken van de Milieudienst, Stadsbeheer en OCSW op het gebied van

het beheer en onderhoud en het concentreren van alle ondersteunende (piofha) taken zijn de eerste stappen die we zetten. Vooruitlopend op het organisatie-onderzoek brengen we ook de taken op het gebied van wijkgericht werken onder aansturing van één directeur.

Aan het realiseren van de hier gepresenteerde veranderingen in onze organisatie geven we topprioriteit. Daarbij realiseren we ons dat structurele veranderingen in een grote organisatie zorgvuldigheid versien en tijd kosten. We denken aan een periode van tien jaar. Dat betekent dat het structurele veranderingsproces in 2020 moet zijn afgerond.

Gemeente als werkgever

Goed werkgeversschap

Wij willen werk maken van goed werkgeverschap voor ons huidige personeel en toekomstige generaties. Dat doen we door:

- Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden en geen gedwongen ontslagen
- Het 'binden en boeien' van zittende en nieuwe medewerkers, door het faciliteren van de ontwikkeling van medewerkers
- Mobiliteit te bevorderen
- Een nieuw sociaal convenant met de vakorganisaties te sluiten over modern werkgeverschap, waarbij het bieden van werkzekerheid, carrièreperspectief en een goede balans tussen werk en privé verankerd wordt
- Blijvend beschikbaar te zijn als opdrachtgever voor stages en werk/leerplekken
- De komende periode als grote werkgever bij te dragen aan het imago van Groningen als stad waar werk voor handen is (Zie van Brain drain naar Brain Gain).

Dienstverlening

De burger (en de ondernemer) centraal

De dienstverlening aan onze burgers willen we verder verbeteren. De vragen van de burger staan centraal en de organisatie wordt daarop zoveel mogelijk op ingericht. Dit vraagt om een andere manier van werken en een cultuurverandering. We streven daarbij naar een Groningse maat. De medewerkers bepalen het gezicht van de gemeen-

te. Daarom investeren we in training en ontwikkeling op het gebied van publieke dienstverlening en spreken we elkaar aan op gedrag dat niet spoort met onze uitgangspunten.

De burger die belt met de gemeente Groningen krijgt direct een medewerker van de gemeente aan de lijn. De medewerker kan de vraag zelf beantwoorden of verbindt door naar een deskundige. Is dit niet direct mogelijk wordt binnen 24 uur teruggebeld. Dit is in 2011 volledig gerealiseerd.

Brieven en e-mails krijgen binnen vijf werkdagen een uitgebreide ontvangstbevestiging en binnen zes weken antwoord. We trainen onze medewerkers in het begrijpelijk schrijven. Hiermee beginnen we direct en vanaf 2012 werken we in de hele organisatie met deze normen.

In 2010 stellen we de openingstijden voor onze balies vast. Uitgangspunt daarbij is dat er meer openingsuren zijn, ook buiten de reguliere openingstijden.

Alles wat via internet kan worden afgehandeld, komt via het E-loket beschikbaar. Dit is in 2012 gerealiseerd. Alle burgers beschikken in 2014 over een persoonlijke internet pagina, waarin ze hun eigen informatie kunnen raadplegen en corrigeren.

We stellen jaarlijks een uitvoeringsprogramma op, waarin we concrete acties en doelen benoemen. Het algemeen management team onder leiding van de gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor de uitvoering. De gemeentesecretaris maakt hierover afspraken met de algemeen directeuren. Om te beoordelen of we het goed doen, meten we regelmatig of we voldoen aan onze servicenormen zoals verwoord in de visie publieke dienstverlening.

Wij willen ons ook met onze (toekomstige) organisatie rekenschap geven van onze positie als stad in de regio. In dat verband willen we onze organisatie op een aantal fronten zodanig inrichten dat we maximaal faciliterend kunnen zijn voor de partners in de regio.

Financiën

De gevolgen van de economische crisis zijn in komende collegeperiode in Groningen goed voelbaar. Het actuele meerjarenbeeld sluit in 2014 met een tekort van bijna 41 miljoen euro. We zullen dus fors moeten bezuinigen. De bezuinigingsopgave wordt bepaald door het financiële beeld, de benodigde risicoafdekking en door toekomstige uitgaven voor nieuwe beleid. Wij willen dat de keuzes die we hierin maken maatschappelijk verantwoord zijn. Daarbij willen we de bezuinigingsopgave zoveel mogelijk beperken door behoedzaam om te gaan met nieuw beleid.

Bezuinigingen

Het vorige college heeft een pakket aan bezuinigingsmogelijkheden geïnventariseerd van 70 miljoen euro. Wij hebben dit pakket zorgvuldig beoordeeld en komen tot de conclusie dat we circa 45 miljoen maatschappelijk verantwoord kunnen bezuinigen. Dit scheidt de ruimte voor circa 13,9 miljoen incidenteel aan nieuw beleidsmiddelen over de gehele collegeperiode

Wij hebben deze conclusie getrokken op basis van de volgende uitgangspunten:

- zoveel mogelijk bezuinigingsmaatregelen die leiden tot een efficiënter organisatie;
- zoveel mogelijk financieel technische maatregelen;
- het voorzieningenniveau op peil houden voor degenen die het echt nodig hebben, de solidariteit staat voorop;
- een zo beperkt mogelijke en in relatie tot landelijke ontwikkelingen evenwichtige lastenverzwaring.

Vanuit deze uitgangspunten hebben we een pakket op hoofdlijnen samengesteld. De komende maanden zullen we dit verder uitwerken en faseren. Dit pakket op hoofdlijnen bevat de volgende onderdelen.

	2011	2012	2013	2014	Totaal
Meerjarenbeeld van april 2010	722	-20.377	-30.366	-40.768	
Totaal bezuinigingen 2011-2014	15.465	24.220	35.154	44.936	
Saldo	16.187	3.843	4.788	4.168	28.984

Organisatie

We willen circa 23,6 miljoen euro bezuinigen op de eigen organisatie.

Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende categorieën:

- concentreren ondersteunende functies (11,5 miljoen euro);
- efficiënter uitvoeren gemeentelijke taken (9 miljoen euro);
- minder inhuur externen, beperken inzet vacatureruimte en arbeidsvoorwaarden (2,8 miljoen euro);
- overige maatregelen en effecten (0,3 miljoen euro).

We willen de ondersteunende functies op het gebied van bedrijfsvoering concentreren. We verwachten dat we daarmee efficiënter worden en een kwaliteitssprong maken.

We willen ook de gemeentelijke taken die we voor de stad uitvoeren efficiënter uitvoeren, zonder dat dit het voorzieningenniveau raakt. We gaan bijvoorbeeld de verschillende taken op het gebied van zorg, maatschappelijke ontwikkeling, beheer openbare ruimte en wijkgericht werken (elk afzonderlijk) onder één aansturing brengen.

We zetten een rem op de inhuur van externen en gaan de inzet van tijdelijke vacatureruimte beperken. We willen een goede werkgever blijven door in te zetten op mobiliteit, inzetbaarheid en het binden en boeien van onze medewerkers. We houden de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden overeind. We vinden wel dat in tijden van bezuinigingen we de overige arbeidsvoorwaarden (bijvoorbeeld bedrijfsuitjes, fitness en kantines) kunnen beperken.

De resterende maatregelen op het gebied van organisatie hebben te maken met gemeentelijk vastgoed en meer diensten voor derden.

Financiële techniek

Het financieel technische pakket bestaat uit circa 8,6 miljoen aan maatregelen. Voor een deel betreft dit het afkomen van structurele vrijval binnen het WMO-budget. Mocht dit tot ontoelaatbare effecten leiden, dan zullen we op zoek gaan naar alternatieve mogelijkheden. Daarnaast zetten we een deel van het ISV-budget in, om al bestemde gemeentelijke middelen voor fysieke projecten vrij te spelen.

Voorzieningen

Het vorige college heeft een pakket van 29 miljoen geïnventariseerd op het gebied van de voorzieningen in de stad. Wij vinden een pakket van circa 6,5 miljoen euro, in relatie tot onze afspraken en ambities uit het collegeprogramma, aanvaardbaar. We schrappen vrijwel geen voorzieningen, maar we voeren ze soberder uit, geven minder subsidie, of richten ze alleen op de mensen die tot de doelgroep behoren. Daar waar we de voorziening wel schrappen, zorgen we voor een alternatief voor de mensen die er op aangewezen zijn.

Inkomsten

Generiek.

Tot slot ontkomen we niet aan maatregelen om onze inkomsten te verhogen. Het vorige college heeft berekend dat er een OZB verhoging van 5 miljoen euro mogelijk is. We kiezen er voor om de verhoging te beperken tot 4 miljoen euro, omdat we ook rekening willen houden met mogelijke rijksbezuinigingen die onze burgers en bedrijven raken.

Daarnaast leiden de genoemde efficiencymaatregelen binnen de eigen organisatie tot lagere tarieven, waaronder de afvalstoffenheffing en rioolrechten. Dit effect telt op tot 1 miljoen euro, waardoor de lasten in totaal met 3 miljoen euro stijgen. Hierdoor stijgen de gemiddelde jaarlijkse woonlasten met 5 euro.

Specifiek

Tot slot verhogen we enkele tarieven voor gemeentelijke producten en diensten, wat in totaal 2,1 miljoen euro oplevert. Met 1,7 miljoen hiervan maken we onze dienstverlening meer kostendekkend.

Financiële uitgangspunten

Risico's

In de komende periode zijn de inkomsten van het Rijk onzeker. Ook het Rijk moet bezuinigen en deze werken door naar gemeenten. Rechtstreeks door middel van kortingen in het gemeentefonds, maar ook indirect door overheveling van taken zonder het benodigde budget. De precieze effecten zijn niet bekend, daarom hebben we in het huidige meerjarenbeeld een inschatting gemaakt.

In de uitvoering van onze gemeentelijke taken lopen we risico's. Denk aan de verstrekking van uitkeringen. Hiervoor ontvangen we een budget van het Rijk. Meerkosten zijn voor onze rekening. En of we voldoende hebben aan het budget is niet alleen afhankelijk van onze eigen prestaties, maar ook van de landelijke ontwikkelingen. In het meerjarenbeeld zit nu een raming die uitgaat van een lagere groei van mensen met een uitkering. Dit brengt wel een risico met zich mee. Temeer omdat afwijkingen grote financiële gevolgen hebben. Daarom is het noodzakelijk hiervoor een specifieke reserve WWB aan te houden.

Tot slot noemen we hier nog de uitvoering van projecten. We gaan door met een aantal grote projecten zoals Meerstad, de Regiotram, het Groninger Forum en de invoering van een nieuw financieel systeem. De uitvoering van deze projecten brengt financiële risico's met zich mee.

Weerstandvermogen

Om de effecten van risico's op te kunnen vangen is het noodzakelijk over voldoende weerstand te beschikken. Financiële tegenvallers kunnen dan worden opgevangen zonder schadelijke gevolgen voor andere projecten en taken. Om te bepalen of ons weerstandvermogen voldoende is hanteren we een systematiek die het beschikbare weerstandvermogen afzet tegen het noodzakelijke weerstandvermogen. Het uitgangspunt daarbij is dat het beschikbare weerstandvermogen in ieder geval gelijk is aan het noodzakelijke weerstandvermogen. Dit staat gelijk aan een score van 100%. We hebben nu een score van 77%. Dit is een score 'onvoldoende'. Aanvulling van het weerstandvermogen is dus nodig, vooral gelet op de economisch slechtere tijden en de forse bezuinigingstaakstelling die rust op de gemeente. Voor de korte termijn willen we er voor zorgen dat we een score van 80% realiseren. Dit is een score 'matig'. Voor de langere termijn streven we naar een score van 100%. Wanneer er meevallers zijn voegen we extra middelen toe aan de reserves.

Overige financiële afspraken:

- We onderzoeken hoe we omgaan met risico's en weerstandvermogen bij grondexploitaties. De effecten betrekken we bij het totale weerstandvermogen;
- We continueren de afspraak dat 50% van het rekeningresultaat wordt ingezet voor de reserve Grondzaken en voorzieningen Meerstad;

- Bij besluitvorming over nieuwe projecten brengen we het effect op het weerstandvermogen in beeld en vullen we het benodigde bedrag aan ten laste van de grondexploitatie;
- Wanneer in het meerjarenbeeld extra middelen ontstaan zetten we deze in voor de ambities uit het collegeprogramma waar nu geen middelen beschikbaar voor zijn;
- specifieke kortingen binnen de algemene uitkering worden doorgegeven aan de desbetreffende sector.
- Toekomstige resultaten bij de uitvoering van de WWB worden verrekend met de reserve WWB tot een nader te bepalen maximum. Overschotten worden toegevoegd aan de algemene middelen;
- We reserveren een structurele risicobuffer van 2,5 miljoen euro in het meerjarenbeeld vanaf 2014. Deze buffer gebruiken we ook om vertraging in de realisatie van bezuinigingen op te kunnen vangen.

Nieuw beleid

We hebben in deze collegeperiode een bedrag van 13,9 miljoen euro beschikbaar voor nieuwe ambities. In de begroting 2011 geven we aan hoe we met deze middelen om willen gaan. De geformuleerde ambities in dit collegeprogramma zijn leidend bij de invulling van de nieuw beleidsruimte. Wanneer in het meerjarenbeeld extra middelen ontstaan zetten we deze in voor de ambities uit het collegeprogramma. Tekorten in het meerjarenbeeld gaan ten koste van deze ambities.

Inzet beschikbare middelen

Daarmee komen we tot de volgende verdeling:

- € 3,6 miljoen euro naar het weerstandvermogen / AER. Hiermee bereiken we een score van 80%. Deze 80% geldt als ondergrens;
- € 6 miljoen euro naar reserve WWB voor de opvang van het risico bij de WWB.
- € 3,0 miljoen euro voor organisatieontwikkeling / frictiekosten. Deze middelen worden ingezet voor herplaatsing van medewerkers, opvangen vertraging bezuinigingen en organisatieontwikkeling;
- € 13,9 miljoen euro incidenteel nieuw beleid;
- € een structurele risicobuffer van 2,5 miljoen euro in het meerjarenbeeld vanaf 2014. Dit gaat in 2014 ten laste van de incidentele ruimte.

Nieuw idee

Onder de noemer Nieuw Idee voor de stad is in de onderhandelingsfase voor een nieuw college vorm gegeven aan een manier om stadgers te betrekken bij het besturen van onze stad. Nog tijdens het proces van onderhandelen is aan de stad en de stadgers gevraagd om nieuwe ideeën voor de toekomst in te leveren. Dit vanuit het inzicht en overtuiging dat Groningen een stad is voor iedereen. En ook een stad ván iedereen. Een stad die we niet alleen vanuit het stadhuis gaan besturen, maar steeds vaker, eerder en meer gezamenlijk met de mensen om wie het gaat. We vinden het erg belangrijk dat mensen meer zeggenschap krijgen over hun leefomgeving en wat er verder in de stad gebeurt.

Daarom is aan de stadgers gevraagd om op vrijdag 9 april met nieuwe ideeën voor de stad te komen naar het stadhuis. Tevens kon vanaf 6 april tot 14 april via een aparte webpagina groningen.nl/nieuwidee digitaal nieuwe ideeën worden ingestuurd. De voortgang kon gevolgd worden via de tweets van twitterpagina twitter.com/nieuwidee. De ingediende ideeën zijn meegenomen in de gesprekken die gevoerd zijn om te komen tot een nieuw collegeprogramma.

Resultaat

Op de bijeenkomst van 9 april hebben tien mensen achter het spreekgestoelte gestaan en zijn er elf ideeën uitgesproken. In de ideeënbus die in de stadhuis-hal stond zijn 16 ideeën ingeleverd. Later heeft een stadger nog 4 ideeën ingeleverd. In de bovenstaande getallen zit een overlap van ook via de webpagina ingeleverde ideeën. Via de webpagina zijn in totaal 92 ideeën ingezonden. In totaal zijn er 116 ideeën ingediend. Meer dan honderd mensen hebben een idee ingeleverd.

Thema's

Bij nadere beschouwing van de 116 ingediende ideeën is een aantal onderwerpen te onderscheiden. De meest in het oog springende noemen we hier.

Duurzaamheid

met veel onderlinge variatie is er een tiental suggesties binnen gekomen die aandacht vragen voor verdere verbetering van de duurzaamheid in onze gemeente. Voorbeelden zijn zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen en het vervangen van het gemeentelijk wagenpark door elektrisch vervoer. Ook het vervangen van straatverlichting door LED verlichting.

Over dit laatste idee kunnen we zeggen we dat in de gemeente het dimmen van straatverlichting invoeren. Daarnaast kijken we waar we LED kunnen invoeren. We doen daar een proef mee op een bedrijventerrein en we kijken waar we moeten vervangen of, bij nieuw in te richten gebieden, of een LED-toepassing zinvol is (natuurlijk gecombineerd met het dimmen). In ons collegeprogramma staat dat wij willen dat Groningen zo duurzaam mogelijk wordt en doet. Duurzaamheid heeft te maken met het gebruik van energie en grondstoffen, met de inrichting en de kwaliteit van de leefomgeving, met hoe we ons verplaatsen.

Binnenstad

er is een idee voor een fontein op de Grote Markt en het door meer groen aantrekkelijker maken van de binnenstad. Verder wordt er een pleidooi gehouden om op recht te doen aan het beschermd stadsgebied door te stoppen met aantasting van het karakter van het stadsgezicht .

Hierop antwoorden wij dat dit jaar de herziening Bestemmingsplan Binnenstad wordt gestart. Het is onze intentie om de cultuurhistorische waarden, zoals beschreven in de aanwijzing van het beschermd stadsgezicht en zoals die uit archeologisch en bouwhistorisch onderzoek gedurende de afgelopen jaren naar voren zijn gekomen, hierin zo goed mogelijk verankeren. In het collegeprogramma schrijven wij dat we voor de binnenstad een programma ontwikkelen dat de binnenstad aantrekkelijk maakt, ook tijdens de uitvoering van de verschillende bouwprojecten (Grote Markt Oostzijde en Regiotram). Een aantrekkelijke binnenstad heeft ook gebieden nodig waar de mix van winkels, horeca en voorzieningen net even anders zijn. We werken dus aan een aantrekkelijke binnenstad waar ook ruimte is voor voldoende groen.

Milieu

er zijn meerdere ideeën ingediend om afvalinzameling te verbeteren. Oud papier, grof vuil, blikjes inneem apparatuur.

We onderschrijven de noodzaak van een schone en leefbare stad. We geven hier uitvoering aan door aan te sluiten bij onze ambities voor een schone, hele en veilige stad. In het collegeprogramma staat dat we gebreken aanpakken, vervuiling en verrommeling van de directe leefomgeving tegengaan en continueren de aanpak van het groot onderhoud. Stadgers en bedrijven moeten meer zeggenschap krijgen over het groen naast hun deur en ze meer betrekken bij het onderhoud en beheer. Dit leidt tot grotere tevredenheid, mogelijk ook minder kosten en ook zullen mensen zich bewuster gaan worden van hun eigen bijdrage aan een goed leefklimaat. In dit verband vinden we ook dat we horecaondernemers en winkeliers meer kunnen aanspreken op door hun klanten veroorzaakte vervuiling in de omgeving van hun bedrijf.

Verkeer

Er zijn elf ideeën binnengekomen. Opvallend is het idee om een sensor op de kruising Kardingerweg/ Ulgersmaweg te plaatsen waarop staat aangegeven of de Gerrit Krolbrug openstaat.

Hierop antwoorden we dat wij zijn op dit moment bezig met het ontwikkelen van dynamisch verkeersmanagement. Op deze manier proberen we het verkeer vroegtijdig van informatie te voorzien zodat de juiste keuze kan worden gemaakt over de te volgen route. De suggestie sluit uitstekend aan bij dit systeem. Verder wordt er meerdere malen om aandacht gevraagd voor de fietsparkeerproblematiek en het idee om een mega fietsgarage in het centrum te bouwen. Wij zien dat steeds meer mensen op de fiets naar de binnenstad komen. Dat is mooi. Tegelijkertijd veroorzaken geparkeerde fietsen in de binnenstad overlast. De afgelopen jaren zijn er in de binnenstad al veel fietsparkeervoorzieningen bijgekomen. Maar omdat er steeds meer fietsen bijkomen, blijft er sprake van overlast. Daarom stellen we een fietsparkeerplan voor de binnenstad op. In onze visie willen we steeds meer bezoekers aan de binnenstad hun fiets laten stallen in in pandige of ondergrondse fietsstallingen. Hiermee beperken we de overlast op straat. In het kader van het fietsparkeerplan voor de binnenstad onderzoeken we de mogelijkheid voor een grote fietsstallingen onder of nabij de Vismarkt. In het collegeprogramma stellen we dat we aandacht willen besteden aan de

bereikbaarheid, de toegankelijkheid en het ruimtelijk functioneren van de binnenstad, onze intensief bewoonde huiskamer waar vele functies samenkomen. Een onderwerp dat hierbij aan de orde zal komen is de handhaving van de venstertijden. We maken de geplande fietsvoorzieningen af. De binnenstad krijgt meer goede stallingen voor fietsers. Dat betekent ook dat we hinderlijk geparkeerde fietsen, die anderen de toegang onmogelijk maken, met nog meer recht weg kunnen halen.

Participatie / Meedenken

In een aantal bijdragen wordt de actie Nieuw Idee geprezen en er worden suggesties gedaan om dit te verbeteren.

De suggesties die gedaan zijn nemen wij mee om te komen tot een stad waarbij mensen zich niet afkeren maar zich juist betrokken gaan voelen. Betrokken bij hun buurt, hun burens en de stad. In het collegeprogramma staat dat we vinden dat mensen zelf een belangrijke rol hebben bij het vormgeven van hun leefomgeving. Wij zoeken naar effectieve manieren om bewoners beter te laten participeren en meer greep te geven op hun directe woonomgeving. We gaan op zoek naar effectieve methodieken en instrumenten voor participatie. Bewoners moeten worden ondersteund om hun standpunten en alternatieven over te brengen op het stadsbestuur.

Economie

meerdere ideeën om de aantrekkelijkheid van de stad en ommelanden te verbeteren. Onder andere door betere samenwerking met de provincie. Deze ideeën onderschrijven wij. In het collegeprogramma staat dat er wordt ingezet op de betrokkenheid tussen stad en regio. Die betrokkenheid krijgt onder meer gestalte in het samenwerkingsverband Regio Groningen- Assen. De stad Groningen is op allerlei terreinen, op alle niveaus verbonden met de regio: werken, wonen, mobiliteit, voorzieningen, groene ruimte.

Dierenwelzijn

er zijn door een twintigtal mensen oproepen binnen gekomen die betrekking hebben op dierenwelzijn. Men wil onder andere een aparte wethouder voor Dierenwelzijn, Natuur en Milieu en een Dierenpolitie en een Milieupolitie. We antwoorden daarop dat dierenwelzijn ondergebracht wordt in een portefeuille van een van de collegeleden. Maar dat we daarvoor geen aparte wethouder gaan aanstellen. En binnen de gemeente hebben we een afdeling Vergunningverlening en Handhaving voor de Wet Milieubeheer en een Milieuspectie die vooral controles en klachten afhandelt over de openbare ruimte en de APV. De politie geeft prioriteit aan meldingen of aangiften van dieren mishandeling.

Speciale categorie zijn de ingediende ideeën die wij beschouwen als herhaling van eerdere ingediende verzoeken. Voorbeelden hiervan zijn extra hockeyveld GHBS, subsidie voor nieuwbouw van schietbanen, woonbotenproblematiek van woonschepencomité, kunstprojecten Noorderstation, stichting Science Center Noord en werkgroep Statige Lanen. Dit zijn suggesties die vaak in een eerder stadium al zijn behandeld en nog niet gerealiseerd. We hebben deze verzoeken geen plaats kunnen geven in ons collegeprogramma, maar kijken bij elk van de verzoeken serieus naar de mogelijkheden die er zijn.

Tot slot. We zijn enthousiast over het aantal ingediende ideeën. Hieruit blijkt dat participeren leeft. Uit de reacties zie je dat mensen zich niet afwenden maar mee willen denken en invloed willen hebben op het vormgeven van de toekomst van onze stad. Bij het opstellen van ons collegeprogramma hebben wij ons door meerdere van deze ideeën laten inspireren. We gaan de uitdaging aan om in de komende collegeperiode steeds vaker, eerder en meer gezamenlijk op te trekken over er wat er in de stad gebeurt.

Alle ingediende ideeën zijn te vinden op de webpagina groningen.nl/nieuw-idee. Op deze pagina staat ook een link naar het nieuwe collegeprogramma. Alle indieners van de nieuwe ideeën krijgen een reactie van ons.

